

SODBA KOS ZOPER REPUBLIKO SLOVENIJO

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

(Pritožba št. 77769/01)

SODBA

V STRASBOURGU,

30. marca 2006

Sodba bo postala dokončna v skladu z določbami 2. odstavka 44. člena Konvencije. Lahko je predmet tehničnih popravkov.

V zadevi Kos proti Republiki Sloveniji

je Evropsko sodišče za človekove pravice (tretji oddelek) na seji senata v sestavi:

g. **J. Hedigan**, *predsednik*,

g. **B.M. Zupančič**,

ga . **M. Tsatsa-Nikolovska**,

g. **V. Zagrebelsky**,

g. **E. Myjer**,

g. **David Thór Björgvinsson**,

ga. **I. Ziemele**, *sodniki*,

in g. **V. Berger**, *sodni tajnik oddelka*,

po obravnavi na nejavni seji dne 9. marca 2006

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta istega dne:

POSTOPEK

1. Zadeva je bila sprožena s pritožbo (št. 77769/01), ki jo je na podlagi 34. člena Konvencije za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin («Konvencija») dne 27. novembra 2001 proti Republiki Sloveniji vložil njen državlján, g. Janez Kos («pritožnik»).

2. Pritožnika so zastopali odvetniki pisarne Verstovšek. Slovensko vlado («vlada») je zastopal njen zastopnik g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnik je na podlagi 1. odstavka 6. člena Konvencije zatrjeval, da je trajanje postopkov pred domačimi sodišči, v katerih je bil udeležen kot stranka, predolgo. Vsebina njegove pritožbe se je nanašala tudi na pomanjkanje učinkovitega notranjega pravnega sredstva v zvezi s predolgim trajanjem sodnega postopka (13. člen Konvencije).

4. Sodišče je dne 16. septembra 2003 odločilo, da o pritožbi glede trajanja postopka in s tem povezanim pomanjkanjem pravnega sredstva obvesti vlado. Na podlagi 3. odstavka 29. člena je odločilo, da bo hkrati odločalo o sprejemljivosti in vsebini zadeve.

DEJSTVA

5 Pritožnik Janez Kos je slovenski državljan, rojen leta 1978, in prebiva v Velenju.

6. Dejstva v zadevi, kot sta jih navedli stranki, je mogoče povzeti v naslednjih točkah.

7. Po nezgodi, ki se mu je zgodila pred šolo, je pritožnik dne 21. marca 1997 prek svojih odvetnikov pred Okrožnim sodiščem v Celju sprožil spor za nadomestilo škode zoper zavarovalnico.

8. Dne 10. oktobra 1997, 19. februarja in 1. julija 1998 je pritožnik sodišču predlagal, naj opravi narok.

9. Dne 11. septembra in 16. oktobra 1998 je sodišče opravilo naroka.

10. Dne 24. novembra 1998 je pritožnik sodišču predlagal, naj opravi narok.

11. Dne 22. januarja 1999 je sodišče opravilo narok.

12. Dne 1. februarja 1999 je bil imenovan izvedenec medicinske stroke. Dne 10. maja 1999 je predložil svoje mnenje.

13. Dne 16. decembra 1999 je sodišče izvedenca pozvalo, naj dopolni svoje izvedeniško mnenje.

14. Dne 13. decembra 1999 in 15. maja 2000 je sodišče opravilo naroka. izvedenec je bil pozvan, naj dopolni svoje poročilo.

15. Dne 15. maja 2000 je sodišče izdalo sodbo, v kateri je deloma ugodilo pritožnikovemu zahtevku in ga oprostilo plačila stroškov postopka.

16. Dne 10. julija 2000 je pritožnik vložil pritožbo na višje sodišče. Pritožbo je vložila tudi tožena stranka.

17. Dne 6. septembra 2001 je višje sodišče ugodilo pritožbama obeh strank in spremenilo del sodbe. V ostalem delu je pritožbi zavrnilo.

18. Dne 23. novembra 2001 je pritožnik na Vrhovno sodišče vložil predlog za revizijo in zahteval izločitev sodnice. Tudi tožena stranka je vložila predlog za revizijo.

19. Dne 23. oktobra 2002 je Vrhovno sodišče deloma ugodilo predlogu tožene stranke in spremenilo sodbo višjega sodišča. Pritožnikov predlog je zavrnilo.

Odločitev Vrhovnega sodišča je bila pritožnikovi odvetniški pisarni vročena dne 18. novembra 2002.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV 1. ODSTAVKA 6. ČLENA IN 13. ČLENA KONVENCIJE

20. Pritožnik se je pritožil zaradi predolgega trajanja postopka. Skliceval se je na 1. odstavek 6. člena Konvencije, ki določa:

»Vsakdo ima pravico, da o njegovih civilnih pravicah in obveznostih (...) v razumnem roku odloča (...) sodišče.»

21. Vsebina njegove pritožbe se je nanašala tudi na neučinkovitost pravnih sredstev, ki so v Sloveniji na voljo v zvezi s predolgim trajanjem sodnih postopkov. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Vsakdo, čigar pravice in svoboščine, zajamčene s to Konvencijo, so kršene, ima pravico do učinkovitih pravnih sredstev pred domačimi oblastmi, in to tudi če je kršitev storila uradna oseba pri opravljanju uradne dolžnosti. »

A. Sprejemljivost

22. Vlada se je sklicevala na neizčrpanje domačih pravnih sredstev.

23. Pritožnik je temu ugovarjal z navedbo, da pravna sredstva, ki jih je imel na voljo, niso bila učinkovita.

24. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna zadevama *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji* (odl.), št. 42320/98, z dne 2. oktobra 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, z dne 6. oktobra 2005). V teh zadevah je Sodišče zavrnilo vladin ugovor neizčrpanja domačih pravnih sredstev, saj je ocenilo, da sredstva, ki so jih imeli pritožniki na voljo, niso bila učinkovita. Sodišče ponovno poudarja, da je v sodbi v zadevi *Lukenda proti Sloveniji* ugotovilo, da predstavlja kršitev pravice do sojenja v razumnem roku sistemski problem, ki izhaja iz neustrezne zakonodaje ter pomanjkljive učinkovitosti v delovanju sodnega sistema.

25. V tej zadevi Sodišče meni, da vlada ni predložila nobenega prepričljivega dokaza, na podlagi katerega bi bilo mogoče razlikovati med obravnavano in predhodnimi zadevami in tako odstopiti od ustaljene sodne prakse.

26. Zato Sodišče ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v smislu 3. odstavka 35. člena Konvencije. Poleg tega je ni mogoče razglasiti za nesprejemljivo na nobeni drugi podlagi. Pritožba se torej sprejme v obravnavo.

B. Vsebina

1. Prvi odstavek 6. člena Konvencije

27. Doba, ki jo je treba upoštevati, je pričela teči 21. marca 1997, na dan, ko je pritožnik sprožil postopek pred Okrožnim sodiščem v Celju, zaključila pa se je 18. novembra 2002, na dan, ko je bila pritožniku vročena odločitev Vrhovnega sodišča. Postopek na treh sodnih instancah je tako trajal približno pet let in osem mesecev.

28. Sodišče ponovno poudarja, da je treba razumnost trajanja postopka presojati glede na okoliščine zadeve in ob upoštevanju naslednjih meril: zapletenosti zadeve, ravnanja pritožnika in pristojnih organov ter pomena, ki ga ima zadeva za

pritožnika (glej, med drugim, sodbo v zadevi *Frydlender proti Franciji*, [VS], št. 30979/96, odstavek 43, ESČP 2000-VII).

29. Po obravnavi celote predloženega gradiva in ob upoštevanju svoje sodne prakse s tega področja Sodišče ocenjuje, da je trajanje sodnih postopkov, zlasti pred sodiščem prve stopnje, v obravnavani zadevi predolgo in ne izpolnjuje zahteve po «razumnem roku».

Glede na navedeno je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije.

2. 13. člen Konvencije

30. Sodišče ponovno poudarja, da 13. člen zagotavlja učinkovita pravna sredstva pred domačimi oblastmi, s katerimi je mogoče uveljavljati kršitve zahteve po sojenju v razumnem roku iz 1. odstavka 6. člena (glej sodbo v zadevi *Kudła proti Poljski* [VS], št. 30210/96, odstavek 156, ESČP 2000-XI). Sodišče poudarja, da je že v predhodnih zadevah (glej zgoraj navedeno sodbo v zadevi *Lukenda*) zavrnilo vladine ugovore in navedbe, tudi v tej zadevi pa ni našlo razlogov, ki bi vodili k drugačnim zaključkom.

31. Zato Sodišče ocenjuje, da je v tej zadevi prišlo do kršitve 13. člena, saj pritožniku v domačem pravnem redu ni bilo na voljo nobeno pravno sredstvo, s pomočjo katerega bi lahko uveljavljal kršitve pravice, da se o njegovi zadevi odloči v razumnem roku v smislu 1. odstavka 6. člena.

II. UPORABA 41. ČLENA KONVENCIJE

32. Člen 41 Konvencije se glasi:

«Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitve Konvencije ali njenih protokolov, in če notranje pravo visoke pogodbenice dovoljuje le delno zadoščenje, Sodišče oškodovani stranki, če je potrebno, nakloni pravično zadoščenje.»

A. Škoda

33. Pritožnik je zahteval 10.000 evrov (EUR) iz naslova nepremoženjske škode.

34. Vlada je njegovemu zahtevku oporekala.

35. Sodišče ocenjuje, da je pritožnik zagotovo utrpel določeno nepremoženjsko škodo. V skladu z načelom pravičnosti se mu zato iz tega naslova prisodi 1.000 EUR.

B. Stroški

36. Pritožnik je prav tako zahteval 1.180 EUR za stroške, ki jih je imel v postopku pred Sodiščem.

37. Vlada je menila, da je njegov zahtev pretiran.

38. V skladu s sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povračila stroškov le v obsegu, v kakršnem je dokazano, da so dejansko nastali, bili nujni ter njihova višina razumna. Sodišče tudi poudarja, da so pritožnikovi odvetniki, ki so zastopali

tudi g. Lukendo v zgoraj navedeni zadevi Lukenda, predložili približno 400 pritožb, ki so, razen kar zadeva dejansko stanje, po vsebini enake kot obravnavana zadeva. Sodišče zato ob upoštevanju predloženih podatkov in zgoraj navedenih meril v obravnavani zadevi ocenjuje, da je za postopek pred Sodiščem v obravnavani zadevi pritožniku razumno prisoditi znesek 1.000 EUR.

C. Zamudne obresti

39. Sodišče ocenjuje, da je primerno, da zamudne obresti temeljijo na mejni posojilni obrestni meri Evropske centralne banke, povišani za tri odstotne točke.

IZ TEH RAZLOGOV SODIŠČE SOGLASNO

1. *ugotavlja*, da je pritožba sprejemljiva,
2. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 1. odstavka 6. člena Konvencije,
3. *razsoja*, da je prišlo do kršitve 13. člena Konvencije,
4. *razsoja*
 - a) da mora tožena država pritožniku v treh mesecih od dne, ko postane ta sodba dokončna, v skladu z 2. odstavkom 44. člena Konvencije plačati 1.000 EUR (tisoč evrov) za nepremoženjsko škodo in 1.000 EUR (tisoč evrov) za stroške, poleg tega pa tudi vsoto, ki bi jo bilo treba morebiti poravnati iz naslova davkov,
 - b) da se od izteka treh mesecev pa do poplčila na navedene zneske obračunava linearna obrestna mera po stopnji, enaki veljavni mejni obrestni meri Evropske centralne banke za to obdobje, čemur se prištejejo tri odstotne točke.
5. *zavrača* preostale zahteve iz naslova pravičnega zadoščenja.

Sodba se izda v francoskem jeziku, pisna obvestila na podlagi 2. in 3. odstavka 77. člena Poslovnika se pošljejo dne 30. marca 2006.

Vincent Berger John Hedigan

Sodni tajnik Predsednik